N°. 3842.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5.00; voor de Buitensteden franko p. p. *ƒ* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 23 DECEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 December.

De aanplakbiljetten, waardoor de bevolking der Hoofdstad wordt aangemaand aan den Koning te petitioneeren tot doorgraving van Holland op zijn Smalst, hebben ernstiger gevolgen dan wij er van verwacht hadden. In de zitting van den Gemeenteraad op gisteren zijn zij ter sprake gebragt, en menig woord is er in die vergadering over gevallen. De heeren Wolterbeek, Jolles en de Burgemeester hebben den inhoud er van hoogelijk afgekeurd. De eerste noemde den toon zelfs *oproerig*, en de tweede rigtte aan den voorzitter de vraag of de policie tot de aanplakking dier biljetten verlof had verleend, dan of zij geschied was door personen, daarmede gewoonlijk belast. Het antwoord van den Burgemeester luidde dat hij, zoodra de aanplakking hem bekend werd, onderzoek naar de zaak heeft gedaan en dat dit onderzoek, waarop nog geen voldoend antwoord is ingekomen, streng zal worden voortgezet. Gedurende den loop der beraadslaging keurde de voorzitter het af dat het stuk werd opgenomen in de *Amsterdamsche Courant*, op welk blad, zooals men weet, in sommige opzigten de stedelijke Regering vat heeft.

Men zal zich herinneren dat toen wij den inhoud van het aanplakbiljet mededeelden, daarbij door ons werd aangemerkt dat wij liever gezien zouden hebben het opzenden van een adres alleen door den handelsstand onderteekend, dan een volksdemonstratie, zooals de aanplakbiljetten schenen te willen uitlokken. De andere bladen, in de Hoofdstad verschijnende, met uitzondering van het *Handelsblad*, deelden de oproeping zonder kommentaar mede. Wij begrijpen niet regt, waarom dit wordt afgekeurd. Immers door de opneming van een algemeen verspreid stuk in zijn kolommen, hecht een dagblad zijn zegel nog niet aan den inhoud, terwijl de mededeeling eener oproeping, die iedereen aan de hoeken der straten lezen kan, niets anders is dan de vermelding van een feit, dat reeds de algemeene aandacht op de straat had gaande gemaakt, vóór de dagbladpers het onder de oogen der huiszittende lezers bragt.

Wat nu den inhoud der proklamatie betreft, die was hier en daar overdreven, en overal sterk gekleurd; *oproerig* is zij echter niet te noemen, en dat de strekking niet van in den geest der gegoede en rustige bevolking is, dit blijkt uit het feit dat het adres zelf, naar ons gisteren ter oore kwam, reeds met een aantal handteekeningen van aanzienlijke en achtenswaardige burgers voorzien is geworden. Wij hopen dat men de demonstratie daarbij laten zal, en geen pogingen zal aanwenden om de ingezetenen „van elken rang en stand", zoo als de aanplakbiljetten zeggen, tot onderteekening der petitie uit te noodigen.

Met genoegen zagen wij intusschen dat de sprekers, al keurden zij den toon der biljetten af, deze gelegenheid aangrepen om op nieuw de verklaring af te leggen dat de Doorgraving met warmte door hen gewenscht wordt, en te betuigen dat noch overheid noch ingezetenen zullen schromen om op die zaak met ernstige vertoogen bij het hoog bestuur aan te dringen. Maar hoewel hij voorstander van de zaak is, meent de Raad te moeten doen blijken, dat hij het middel, thans tot bevordering daarvan aangewend, niet betamelijk vindt.

Men moge over dat punt denken zoo als men wil, het voorgevallene met de aanplakbiljetten, de inhoud daarvan, en de indruk, dien zij op de leden van den Gemeenteraad hebben gemaakt, geven, in zeker opzigt, de maat aan van de stemming der gemoederen. Als men, een half jaar vroeger, het noodig geoordeeld had nopens dezelfde aangelegenheid adressen te teekenen, dan zou, wij houden er ons van overtuigd, de uitnoodiging daartoe een veel bedaarder toon hebben aangeslagen, en de zaak zou haar loop hebben genomen, zonder, in of buiten den Gemeenteraad, tot eenige opgewektheid aanleiding gegeven te hebben.

Nu is het genoeg dat hier en daar eenige biljetten aangeplakt zijn om een groot opzien en bezorgdheid te baren en zelfs beraadslagingen in den Raad uit te lokken. En dat in eene stad, waar de opeengehoopte bevolking gewoon is, dag en dag, op de drukste punten van het verkeer, de zonderlingste en het meest in het oog vallende aankondigingen met onverschilligheid voorbij te gaan.

Dat, waar vroeger niemand op gelet zou hebben, wordt nu als van gevaarlijken aard beschouwd, en met den hoogsten ernst overwogen en besproken. Dit verschijnsel wijst naar een algeheele verandering in den toestand heen, en moesten wij er een verklaring van geven, wij zouden daarvoor de volgende woorden kiezen, die wij in een artikel van het *Handelsblad*, ofschoon zij daar in een anderen zin gebezigd worden, aantreffen: „De spoorwegwetten hebben politieke demoralizatie te weeg gebragt."

Verleden jaar werd te Parijs de oorlog tegen Oostenrijk, en laten wij er bijvoegen tegen den Paus, voorbereid en aangekondigd door middel van twee vlugschriften, beiden geschreven onder den invloed en voor rekening van het Fransche goevernement. De eerste had een bijna officieel karakter en men zeide daarvan, dat zoo al de heer de la Gueronnière de pen had vastgehouden, de Fransche Keizer die had bestuurd. In die brochure werd ook aangeduid wat men met den Paus in Italië voorhad. Men zou hem tot eervoorzitter van den Italiaanschen Bond maken, en hem in ruil voor die eereplaats het grootst en beste deel van zijn Rijk ontnemen. In de tweede brochure, die later kwam, en eigenlijk slechts een schandschrift is, dat zelfs door Protestanten met verachting uit de hand is geworpen, in de tweede brochure heeft, de Fransche Keizer niet de pen gevoerd, maar zijn goevernement heeft de brochure betaald in den persoon van den schrijver About. Deze is namenlijk voor rekening van het goevernement naar Rome gezonden, waar hij begon dat pamflet ten dienste van den *Moniteur* te schrijven, welke *Moniteur*, gelijk hij dat gewoon is, daarenboven aan den heer About de overgemaakte kopij van zijn schotschrift rijkelijk zal hebben betaald. Daarbij is dan nog later gekomen, dat de heer About, nadat zijn geschrift een Europeesch schandaal had gemaakt, is gedekoreerd met het ridderkruis van het Legioen van Eer. Welk eene fraaije vertooning, door keizerlijke hand tot ridder te zien slaan een man, die tweemaal geld ontving voor den laster, waarmeê hij den heiligen Stoel heeft trachten te bezoedelen. Intusschen, die bezoldigde en geridderde pennevoerder ging in zijne konkluzie een stap verder, dan de half officiële deftige heer de la Gueronnière. Deze dacht, dat het genoeg zou zijn, als men den Paus zijn halve rijk ontweldigde; gene begreep dat men hem alles moest ontrukken, met uitzondering alleen van de stad Rome en de omliggende Campagna, eenige uren in 't rond. Men zou de stad en de Campagna neutraal verklaren, en aan den Paus een inkomen geven, dat door de katholieke mogendheden naar eene vooraf te bepalen schatting zou worden opgebragt. Wij brengen dit in herinnering, nu er sinds eenige weken het gerucht loopt, dat dezelfde heer de la Gueronnière op nieuw de pen heeft opgevat, om in zijnen opgesmukten en deklamatorischen bombast het betoog te leveren, dat de heer About het eigenlijk goed voorhad, en men in 't belang van den Paus en van de Kerk niets beter kan doen, dan met de Kerk en den Paus zoo niet volkomen, dan toch in zoo verre uit te kleeden, dat er buiten den onden mantel van Rome niet veel meer overblijft, dan hetgeen in de Kerkelijke Staten het meest armoedig is. Tot vergoeding zouden de Paus en de Kerk ontvangen eene aalmoes, jaarlijks willekeurig te verleenen en te weigeren, naar gelang de Katholieke vorsten, ter gelegenheid van de nieuwjaarskomplimenten, aan de nuntiussen zouden gelieven te verklaren, dat zij al of niet over den Paus tevreden zijn. Ziedaar in rond Hollandsch vertaald, wat, naar luid van vele korrespondentiën, de inhoud moet zijn van de met zeer veel ophef sinds lang herhaaldelijk aangekondigde brochure: *Le Pape et le Congrès.* Daarbij wordt, als naar gewoonte, wanneer deze schrijver de pen voert, aangeduid, dat de Fransche Keizer eigenlijk zijne hand geleid heeft. Met andere woorden, men laat gevoelen dat de staatsraad, groot-beheerder der drukpers, ook in dat schrijven slechts zijn naam leent, en dat de ware auteur eigenlijk de Fransche Keizer zou zijn. Wat daarvan is, komt ons tamelijk onverschillig voor. Die geruchten, welke voorbedachtelijk verspreid en nooit van goevernementswege tegengesproken worden, willen de publieke opinie van den dienaar tot den meester doen opklimmen. Dat is meer dan voldoende om te weten, waaraan men zich te houden heeft, ook al had Napoleon III geen letter in het vlugschrift geplaatst.

Wij kunnen niet zeggen dat de verschijning van dit vlugschrift, ons verontrust. Wij weten nu eenmaal, dat men te Parijs eene jammerlijke rol speelt en daarvan alles verwachten kan. Maar wij weten daarbij dat men te Parijs, ofschoon men er veel durft, niet alles vermag. Naast den eisch toch der revolutie, wier dienaar men is, staat de eisch van hetgeen wij noemen de publieke opinie in Europa, die ook op het Kongres het woord voeren zal. Wat er intusschen van dat Kongres verwacht kan worden is een probleem. Er heerscht tusschen de mogendheden zoo weinig overeenstemming, zoo veel wantrouwen, zoo groote strijd van belangen, dat men zelfs in de kabinetten der groote mogendheden niet gissen kan wat het Kongres zal opleveren. Gelijk de zaken nu staan kan het even goed met oorlog als met vrede eindigen.

Inmiddels schijnt het dat men te Parijs zijn woord moet spreken, als voorbereiding en inleiding tot het Kongres. Dat woord, als het eenmaal zal uitgesproken worden, zal vooral dadelijk eene beteekenis hebben, die ons opregtelijk verblijdt. Zeer zeker immers zal dat woord niet in het licht komen, dan als een blijk dat de Fransche Keizer over den Paus niet te vreden is.

Wat kan de oorzaak zijn van die ontevredenheid? Immers geene andere dan dat Zijne Heiligheid niet kan goedvinden om zijn goevernement op Fransche revolutionnaire leest te schoeijen. Het duurt nu al tien jaren lang dat de man van het revolutionnair *idée* aan den Paus de les opleest, hoe hij op Fransch-Keizerlijk-Bonapartistische wijze zijne Kerkelijke Staten moet regeren. De Paus is voor al die lessen doof gebleven. Zij zijn hem toegediend, nu in den vorm van een brief aan den adjudant Edgar Ney, dan in de gedaante van diplomatieke Notaas, hier bij wijze van eene publieke berisping op het Kongres van Parijs, ginds bij wijze van een betoog in eene cirkulaire aan de mogendheden. Het is alles vruchteloos geweest. Zelfs de revolutie, moedwillig in de Kerkelijke staten geworpen om den Paus de hand te dwingen, heeft niet gebaat. Daarom dan nu ontvangt de Paus de bedreiging, dat men de zaak voor het Kongres zal brengen, ten einde hem door dat Kongres te doen kastijden voor zijn onwil, om uit Frankrijk eene revolutionnaire organizatie van zijne staten als eene weldaad te ontvangen. De brochure, waarvan wij spreken, heeft geen ander doel. Wij vertrouwen dat zij met al het overige haar doel missen zal. Genomen, dat er op het Kongres eene meerderheid mogt worden gevonden, die zich liet verleiden, om den Paus van het beste deel zijner staten te berooven; dan ware dit ver te verkiezen boven het aanvaarden van de Bonapartistische lessen uit Parijs. Als Pius toch het slagtoffer moet worden van de revolutie, dan is 't verkieslijker dat hij het wordt, zijns ondanks, ten gevolge van feitelijk vreemd geweld, dan dat zij daartoe komt door inwilligingen, vrijwillig aanvaard en met eigen hand geschonken. De hervormingen, die men aan Pius IX wil opdwingen, opdat hij zelf zijne Staten daarmeê begiftige, zijn van zulken aard, dat zij met zijn opperpriesterschap onbestaanbaar zijn. Zonder te treden in het doel, waarmeê men ze door Zijne Heiligheid wil doen uitvoeren, is in allen geval het rezultaat blijkbaar. Wat zal er geschieden, als men den Paus door politieke hervormingen brengt op de revolutionnaire baan? Wat anders, dan dat de revolutie den Paus verdringt. En men wil van Pius IX, na de ervaring in 1848 opgedaan, dat hij daartoe zelf handen aan het werk slaat? Wat wonder dat hij onverzettelijk

te en Meyer al het Bonapartiestisch geweld afwacht, dan dat hij zich een graf voor zijn koningschap bereidt!

Na het bovenstaande geschreven te hebben komt ons heden in een Duitsch blad een vertaling onder de oogen van de brochure *Le Pape et le Congrès.* Wij hadden slechts even den tijd, die vlugtig in te zien, maar dit oogenblik was voldoende om ons nopens de strekking van het vlugschrift terstond op de hoogte te brengen. Ziehier voorloopig een enkel woord over den inhoud, waarvan wij later, als ons het origineel gewordt, breedvoeriger zullen te gewagen hebben.

De schrijver begint met te verklaren dat hij zich voorstelt als opregt Katholiek het vraagstuk van de wereldlijke magt des Pausen te onderzoeken. Reeds in de tien eerste regels ontwaart men met welke opregtheid men hier te doen heeft. De schrijver immers wil een middenweg zoeken tusschen hen, die den val van den Paus als wereldlijk vorst begeeren, en hen, die Zijn wereldlijke magt als een geloofsartikel [*sic*] aanzien. Waar hij de laatsten ontmoet heeft meldt de schrijver niet, maar het blijkt dat hij dezulken noodig heeft om tegen hen het zwaard zijner redeneringen te verheffen, en derhalve begint hij met hun bestaan als onwederlegbaar bewezen aan te nemen.

Na deze twee uitersten te hebben opgesomd, gaat de opregte Katholiek voort met zich aan betuigingen van eerbied jegens den Heiligen Vader over te geven, en de noodzakelijkheid van het wereldlijk gezag aan te toonen, om daarna tot het besluit te komen dat de Romagna van de Kerkelijke Staten behoort gescheiden te worden.

Ziehier hoe hij redeneert: Er bestaat noodzakelijkheid 1°. om het wereldlijk gezag des Pausen in stand te houden; 2°. om hem te bevrijden van de verantwoordelijkheid, welke op andere Regeringen drukt; en hem 3°. in een sfeer te brengen, waar zijn geestelijk gezag door zijn staatkundige magt noch begrensd noch gehinderd wordt. Uit die noodzakelijkheid spruit als tweede noodzakelijkheid voort dat 's Pausen gebied verkleind, het getal zijner onderdanen verminderd worde, en dat zij die overblijven voor het gemis van staatkundig leven worden schadeloos gesteld door een liefderijke en vaderlijke inrigting van het bestuur.

Dit wil in korte woorden zeggen dat de Romagna en meer misschien van de Kerkelijke Staten moet afgescheiden, en in het andere gedeelte de door Napoleon verlangde hervormingen dienen ingevoerd te worden.

De schrijver erkent overigens dat de Romagna een regtmatige bezitting van den Pauselijken Stoel is; maar laat er op volgen dat door hare afscheuring, in het belang des Pausdoms en der godsdienst, het wereldlijk gezag des Pausen versterkt in plaats van verzwakt zal worden, al is het ook dat zijn gebied er door verminderd. „Wat is er den H. Vader aan gelegen hoe veel vierkante mijlen zijn staten groot zijn? Hij heeft immers geen landen noodig om geëerd en bemind te worden?" En zoo, dus zegt de schrijver verder, „men hem de Romagna teruggeeft, zal men zijn geestelijk gezag in grootere mate verminderen, dan men zijn wereldlijke magt uitbreidt. Het is om die redenen dat Frankrijk de Romagna niet onder het pauselijk bewind vermag terug te brengen, noch trachten dat dit door Oostenrijk geschiedt. Het is waar, Napels zou dit kunnen beproeven, maar tegenover den Koning van Napels, „den voorvechter van het absolutismus", zou zich de Koning van Sardinië „de voorvechter der volksvrijheid" alsmede de revolutie in het gelid stellen.

Het Kongres is dus de eenige magt, die in deze te beslissen heeft, en als de wensch des schrijvers verhoord wordt zal die beslissing zoo uitvallen, dat de mogendheden aan den Paus de stad Rome en het erfdeel van St. Pieter, met een aanzienlijk inkomen door de Katholieke staten op te brengen, waarborgen. De Paus zal verder een lijfwacht erlangen uit de militie van het Itaaansch bondsleger, terwijl een behoorlijk ingerigt gemeentebestuur hem van alle zorgen voor wereldlijke aangelegenheden ontheffen zal.

Op deze wijze gelooft de schrijver dat de roeping van Frankrijk vervuld zal worden, welke roeping aan zijn souverein den pligt oplegt „ernstig voor het groote belang van de redding des Pausdoms te waken."

De brochure eindigt met de opmerking, dat Napoleon I door het konkordaat de nieuwe maatschappij met het Geloof heeft verzoend, en dat evenzoo aan zijn erfgenaam Napoleon III de eer is beschoren den Paus, als wereldlijk vorst, met zijn tijd en zijn volk te verzoenen.

Wie weten wil wat de Fransche staatkunde ten opzigte van den Paus beoogt, en tevens met het verregaandst voorbeeld van valschheid en huichelarij, dat ons ooit onder de oogen is gekomen, verlangt kennis te maken, leze de brochure *Le Pape et le Congrès*

In de zitting der Eerste Kamer van heden, is met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp over de begrooting van het pensioenfonds; dat over de begrootingen [illegible] de uitgaven voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen, en dat wegens der wijziging der regten op den visch.

Ingevolge het verlangen, in de afdeelingen der Eerste Kamer uitgedrukt, heeft de regering overgelegd al de berekeningen nopens den aanleg der bruggen op de zuiderspoorwegen.

Dezer dagen is door het Metropolitaan Kapittel van Utrecht aan Z. H. den Paus een adres van deelneming over de rampen, waarmede de Kerkelijke Staat wordt bedreigd, opgezonden:

In de laatste aflevering van de *Illustration* is het prachtige rijtuig afgebeeld, dat door de heeren Hermans & Cie. te 's Hage, vervaardigd is voor den Sultan van Solo, en door genoemde heeren ten voordeele der armen in deze tijd is geëxposeerd. Er wordt in de *Illustration* gewezen op den hoogen trap van volmaking in hun vak, die de heeren Hermans & Cie. hebben aan den dag gelegd, waardoor zij met de beroemdste fabrieken in Frankrijk, Engeland en België kunnen wedijveren.

Aan Z. K. H. prins Frederik zal worden aangeboden een fraai album, bevattende een aantal schetsen, voorstellende eenige pozitiën der troepen in het kamp te Zeist, alsmede bijzondere voorvallen uit het kampleven. Dit album, waarvan de uitvoering aan eene bekwame hand is toevertrouwd, zal vergezeld gaan van eene naamlijst der gekampeerd hebbende officieren.

Naar men verneemt, heeft er zich te Londen eene Maatschappij gevormd, met het doel, om onder de straten der stad, en bepaaldelijk van de Beurs tot de gebouwen van het parlement, eenen onderaardschen ijzeren spoorweg aan te leggen, met halten op elken afstand van 5 minuten.

De lijn zou niet dieper gelegd worden dan noodig is om de water- en gazbuizen niet te beschadigen; voorts in het midden der straten ten einde kelders en gewelven der huizen niet te benadeelen. De wagens zullen smal zijn en niet meer dan 2 à 3 personen op eene bank kunnen bevatten. Iedere vier minuten zal er een trein afgaan. Deze onderaardsche gewelven zullen met wit aangestreken en door gaz verlicht worden. Het voorstel is reeds ter overweging aan verschillende kommissiën, die daardoor in meerdere of mindere mate betrokken zijn, in handen gesteld.

Ofschoon er zich voorshands, zoo als wel te denken is, vele moeijelijkheden tegen de verwezenlijking van het plan opdoen, zoo schijnt toch het algemeen over het plan gunstig te denken, en dat wel voornamelijk; omdat de beweging in de hoofdstraten van Londen zoo buitengewoon is toegenomen; dat van tijd tot tijd de doortogt genoegzaam gestremd is.

Het is dus o. i. niet onmogelijk, dat men in Londen, waar men overal langs en zelfs boven de huizen de spoortreinen ziet stoomen, ook eerlang onder den grond per spoortrein zal kunnen reizen. (*Stoompost.*)

Den 20n de Waal te Nijmegen steeds half vol drijfijs, uit zeer groote schollen bestaande. De overvaart moeijelijk; passagiers en kleine goederen worden echter nog geregeld met booten overgebragt.

In den nacht van den 19n op den 20n heeft het ijs in het Pannerdensch kanaal zich in het Galgendaal vastgezet.

Op den Nederrhijn is in dien nacht het ijs tot bij den havenmond te Arnhem aangedreven. Bovenwaarts is de rivier digtgevroren. De overtogt in het meer geschiedt met schuiten.

Den 20n te Wijk bij Duurstede het ijs vermeerderd. De overtogt geschiedt aldaar en te Rensichem met kleine ponten en schuiten. Te Vreeswijk het ijs allerwege vast.

Te Westervoort heeft het ijs in den IJssel zich den 19n 's avonds ten 5 ure vastgezet; het werd den 20n te voet overgegaan.

Te Katerveer de overtogt met rijtuigen nog gestremd. Men was bezig met het maken eener sleuf.

Te Maastricht den 19n steeds veel drijfijs; zes der negen bogen van de Maasbrug digt.

Te Grave het ijs vast. De overtogt met de halve veerpont en booten.

De Nieuwe Maas te Brielle was den 19n met drijvend ijs overdekt.

Z. M. heeft benoemd: tot ontv. der reg. en dom. te Haarlem, J. J. W. Eekhout.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

LONDEN, 22 Dec. De Koningin is te Windsor teruggekomen.

Te Ramsey hield lord Palmerston gisteren in het openbaar eene redevoering, waarin hij zijne hoop en zijn vertrouwen te kennen gaf, dat in den tegenwoordigen staat van zaken geen waarschijnlijkheid ligt dat een oorlog zal uitbarsten. Nogtans is Engeland, in ieder geval, veel beter toegerust dan ooit te voren in tijd van vrede.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Dec. De *Moniteur* meldt dat de ziekte-toestand van prins Jérôme steeds verbetert, zoodat geen bulletijns meer zullen worden uitgegeven.

— Eergisteren is hier een nieuw vlugschrift onder den titel van: *Le Pape devant le Congrès*, door den graaf de Melun, een vriend van den heer de Falloux, verschenen. Ook de brochure: *Le Pape et le Congrès*. Nog verwacht men 60 andere vlugschriften, allen over de Ital. zaken, waarbij een van Granier de Cassagnac, een van Louis Jourdan, een van Capefigue en een van Lourdoneur.

— De *Constitutionel* zegt bij de vermelding van de uitgekomene brochure *Le Pape et le Congrès*, dat de verschijning van dat geschrift als een gebeurtenis van groot politiek gewigt mag beschouwd worden.

— De minister van Justicie heeft den prezident van het geregtshof te Tours de opmerking gemaakt, dat hij met de wijze, waarop het regtsgeding-Lemoine gevoerd is, zich niet volkomen kan vereenigen. Het *Journal des Debats*, dat van dat proces verslag geeft, beweert dat de openbaarheid der regterlijke handelingen, waartegen sommigen ten aanzien van genoemd regtsgeding zijn opgekomen, een beginsel en een verovering van de beschaving in 1789 is. Niet om ergernis te wekken, maar uit beginsel hebben de bladen die debatten in hunne kolommen overgenomen.

— Bij gelegenheid der opvoering van het tooneelspel *le Père prodigue* heeft het ministerie de kommissie, belast met het onderzoek van dramatische pennevruchten, vermaant in 't vervolg met meer oplettendheid de voor het tooneel bestemde stukken te lezen.

— Aan het ministerie van oorlog is men werkzaam met het vervaardigen van kaarten ter voorstelling der krijgsbewegingen van den jongsten Ital. oorlog.

Om dit te naauwkeuriger te doen heeft men zich tot den Oostenrijkschen veldtuigmeester Hess gewend. Met verlof van den Keizer van Oostenrijk is aan het gedane verzoek, om noodige inlichtingen te dier zake, welwillend voldaan.

— Naar aan het *Journal des Debats* uit Rome wordt berigt, zou Kardinaal Antonelli waarschijnlijk op het Kongres als gevolmagtigde verschijnen. Ook wordt bij die gelegenheid gemeld, dat Kardinaal Savelli, prezident van de konsulta der financiën, zijn ontslag heeft genomen in die betrekking.

— De *Nord* behelst een schrijven uit Venetië, luidens 'twelk de Oostenrijksche regering in het Venetiaansche handelt als meende zij dat hare heerschappij over dat land het Kongres niet zal overleven. Alles wat vervoerbaar is zou, volgens die korrespondentie, naar Weenen vervoerd worden, terwijl de bevolking te Venetië maatregelen neemt om hare wenschen aan het Kongres te doen kennen. Men zoekt de leden der centrale vereeniging te bewegen zich te dien einde naar Parijs te begeven. Daarvan is de policie onderrigt, en zal zekerlijk alles aanwenden om die reis te verhinderen.

— De heer Ricasoli heeft te Turijn beproefd een leening voor Toskane te sluiten, onder waarborg van Piëmont; want het revolutionnair bestuur heeft gebrek aan geld. Tot hiertoe heeft men zich staande gehouden door de belasting een jaar vooruit te innen. Daartoe liet men de gemeentebesturen wissels maken ten bedrage der belastingpenningen van 1860, welke vervolgens in den handel gegeven werden. Dat geld is nu uitgeput en men verwacht bij den aanvang des volgenden jaars de herhaling dier kunstgreep om zich van de belastingpenningen van 1861 meester te maken. De kosten, welke hierdoor veroorzaakt worden, brengen de inkomsten 11 ten honderd schade toe. De verlegenheid is thans echter zoo groot, dat ofschoon vroegere pogingen om eene leening te sluiten, mislukten, die nogmaals in het werk gesteld worden.

Daarentegen laat de *Indépendance belge* zich uit Midden-Italië schrijven dat daar alles meer rust verkondigt. Ricasoli zou er vaster voet hebben dan ooit en de geestelijkheid zich met den rustigen gang der zaken tevreden betoonen; voor de financiën was men er niet meer bezorgd en het berigt, dat de Sardinische Regering de leening waarborgt, zou het vertrouwen hebben doen herleven. Nadere tijdingen zullen moeten bevestigen of de korrespondent van het Brusselsche blad geloofd kan worden.

— Van het tooneel des oorlogs in Marokko heeft men berigten, waarbij gemeld wordt dat zoowel in het vijandelijke als Spaansche leger de cholera woedde. Te Ceuta, welke stad vol Spanjaarden is, en waar de lijders verpleegd worden, was evenwel de sterfte minder dan men gevreesd had. Tot den 13n Dec. bedroeg het verlies der Spanjaarden aan gesneuvelden en gekwetsten 3000 man.

Te Madrid was de ontevredenheid, zoo als in eene korrespondentie gelezen wordt, over O'Donnels bevel

...ring hoog gestegen, en hoewel de Koningin hem ...na zijn laatste overwinning een vleijenden brief ...geschreven, verwachtte men toch stellig dat de ...arschalk van zijn opperbevelhebberschap afstand zou ...eten doen, indien hij in den loop dezer maand geen ...slissenden slag leverde. Doch redelijkerwijze kan dit van ...m niet geëischt worden, immers de vloot is gebleken ...toereikend voor het vervoer te zijn, terwijl de pro...andering volstrekt niet deugde; sedert het begin van ...n veldtogt is het weder bovendien ongunstig geweest. ...aar O'Donnels misslagen dagteekenen van vroeger. ...reeds vóór den veldtogt was het algemeen bekend dat ...e omstandigheden slecht waren, en het ongunstige ...eder in het tegenwoordige saizoen in Afrika geen ...ongewoon geval is. Maar, zoo zegt men, hij had ...n oogen, of liever hij mogt ze niet openen, wijl Ko...ngin Isabella II zich door den geest van Isabella I ...groote dingen aangespoord voelde.

O'Donnell heeft Ceuta tot vrijhaven verklaard. Wijders ...eft de telegraaf gemeld, dat ten gevolge van zware ...gens die stad en hare omstreken onder water stonden.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Dec. Naar gezegd wordt, is er zulk ...n oneensgezindheid tusschen de leden van het kabinet ...staan, dat eene ministeriële krizis verwacht wordt. ...en beweert zelfs dat de deswege loopende geruchten ...ngen grond hebben, en wel omdat lord John Russell ...n voornemen zou hebben kenbaar gemaakt zijne ...ortefeuille neêr te leggen, ingeval lord Palmerston zich ...dastrig tegen de doorgraving der landengte van Suez ...eef verzetten. Anderzijds zouden de overige leden ...an het kabinet, de hertog van Newcastle, de heeren ...ardwell, Gladstone en Sidney Herbert met hunne aftre...ing hebben bedreigd, indien de vermindering van den ...census ter uitoefening van het kiesregt in de burgten ...p 6 £ gehandhaafd werd bij de bill, die in den loop ...der Parlementszitting zal voorgesteld worden. Lord John Russell, van wien dat voorstel uitgaat, zou zich tegen die oppozitie verzetten, doch wederzijds zou men middelen zoeken, om die dubbele zwarigheid uit den weg te ruimen.

— De nieuwe wijze van landbouw in Engeland heeft op het platteland de stoffelijke en zedelijke ellende der fabrieksteden overgebragt. Een onlangs uitgekomen geschrift geeft daaromtrent eenige beschouwingen, waaraan het volgende ontleend is: De heer-boer is een kapitalist die duizende morgen bebouwt, waarop vroeger 50 à 60 pachtergezinnen woonden. Nu is de boer een gewone daglooner geworden, wien niets aan den grond of den eigenaar hecht. Bij den oogst komt een nieuwerwetsche ondernemer, die hem huurt, om hem vervolgens weer aan den grooten landbouwer te verhuren. Het loon wordt daardoor zoo karig dat de arbeiders, gelijk het spreekwoord zegt, te veel hebben om te sterven en te weinig om te leven.

De gehuurde dagloonërs slapen onder elkander op het stroo in de schuren, zonder onderscheid van geslacht of leeftijd. De verwijdering der armen, voor wie de rijken geen belasting willen betalen is een andere oorzaak van ellende. Tot dat einde worden hunne hutten gesloopt, als het zekerste middel om hen kwijt te raken. Uit een rijk gewest verjaagd, trekken zij naar een arm, dat zij dus in nog benarder toestand brengen.

Door die middelen, welke vóór de hervorming niet bekend waren, handhaven de lords zich op het platteland als onbeperkte heerschers. Zij hebben de bevolking bij gedeelten onder een ijzer juk, wat de revolutionnairen niet belet deze als door vrijheid gelukkig af te schetsen. De rijken, naar welgevallen handelende, hebben eerst hun uitgestrekt vermogen bijna verteerd en trachten dit thans te herstellen, door dwang en ellende rond zich te verspreiden. Door het hoofd van den Staat ook als zoodanig der Kerk te erkennen, hebben de lords geleerd de geestelijkheid van zich afhankelijk te houden en zich in vele gevallen hare regten aan te matigen. Het stoffelijke is de grondslag van het Protestantisme, zoodat Macaulay verhaalt, dat de hovelingen van Hendrik VIII ophielden protestant te worden toen de Koning geen kerkgoederen meer weg te geven had.

Hendrik III en andere goede vorsten hadden gemeente-akkers ten gebruike der landlieden afgestaan. Onder de regering van Koningin Anna werden die landerijen voor het eerst aan de parochiën ontnomen, door ze te rooijen, zoodat de armen van kostbare hulpbronnen verstoken werden. Deze handeling der Regering, op verzoek der aanzienlijke grondbezitters, stond gelijk met eene berooving van iemand op den grooten weg. Onder George III waren reeds 4064 zulke diefstallen gepleegd, die dienden om de uitgestrekte bezittingen van eenige honderde millioenairs te vergrooten. Van 1760 tot 1834 zijn 3,236,540 morgen lands aan de armen ontnomen. Andere instellingen, welke vroeger den roem en de welvaart van het land uitmaakten, zijn vernietigd.

Onder de groote vermogens telt men velen, die van een tot zeven millioen jaarlijksche rente afwerpen. Somtijds bestaan zij uit geheele steden, zooals Folkstone hetwelk een enkelen persoon toebehoort. Dan weder zijn het vijf of zes kasteelen met uitgestrekte bezittingen, die één eigenaar hebben.

In het land, waar zulke schatten opgestapeld zijn, ziet men meer dan elders dat de honger tot de vreeselijkste gruwelen en schanddaden leidt. Daar waar de landbouw op groote schaal zeer hoog opgevoerd wordt, voert men jaarlijks voor 1200 millioen aan koren, runderen, boter en eijeren in. En daar, waar wetenschap, nijverheid, handel en staatkunde sterk zijn vooruitgegaan, zou de landman zich gelukkig achten, ware zijn lot als dat van den Hongaarschen, Poolschen of Russischen boer, dien men algemeen beklaagt.

Het nieuwe stelsel van landbouw sleept ook na zich dat de oogst nooit gekende zorgen en moeijelijkheden oplevert. In vele graafschappen ontbreekt de daglooner, wien de ellende uit het land dreef. En wie gebleven is eischt een ongehoord loon. Elders weigert men ronduit te werken, zoodat het koren op het land verrot. Er was sprake van de onwillige arbeiders door soldaten te doen vervangen en het is niet onmogelijk dat hiertoe werkelijk wordt overgegaan.

Nu de winter daar is zal de grondbezitter welligt wraak nemen, door den arme die uit haat zijn handenarbeid weigerde van onderstand verstoken te laten. Van beide zijden heerscht dus eene verbittering en de landman, weleer rustig, wordt meer en meer gevormd tot een werktuig van groote onlusten.

— De *Times*, die gewoonlijk wanneer het de kwestie der slavernij geldt, tamelijk koel is, bespreekt ook de teregtstelling van den heer Brown te Charleston, op den 2n dezer.

Brown, zoo leest men in het genoemde blad, was vijftig jaren oud, en bekend onder den naam van de Oude Brown; bij de aanhangers der afschaffing van de slavernij zal hij ongetwijfeld voortdurend als een held vereerd worden. Wij hadden opregt gewenscht dat de oude Brown niet onder beulshanden zijn leven had geëindigd. En die wensch leidt ons tot andere wenschen, en ook tot dezen, dat wij gaarne zien zouden dat het gebouw der Amerikaansche maatschappij niet datgene was wat het is. John Browns lot is in verband met den katoenbouw in Indië of in West-Afrika, met de natuurlijke neigingen van den Angelsaksischen volksstam, met de zedelijke vermogens der Afrikanen, met de grondstellingen der zelfregering, met de theorie der Amerikaansche konstitutie. Er zijn ongetwijfeld lieden, die zich verbeelden dat een slavenstaat het regt niet heeft een man die de slaven trachtte te bevrijden het leven te ontnemen en dat zulk een teregtstelling, krachtens de grondbeginselen van het natuurregt, evengoed als een moord kan worden beschouwd, als die wanneer een dief den policieagent neêrschiet, die hem in hechtenis neemt. Maar houden wij ons niet op bij deze abstrakte vraag van het zedelijke regt. De Virginiërs hebben den ongelukkigen ouden Brown opgehangen, en eene verdere bespreking der vraag kan slechts eenig nut hebben, wanneer men den tegenwoordigen toestand der Amerikaansche maatschappij en de regten der regerende magten als feit aanneemt. De bevolking van Massachusets heeft groote bewijzen van sympathie voor den schuldige aan den dag gelegd, en die sympathie heeft regt op de achting der wereld.

Geen Staat, zoo ver men weet, is wat verlichting en zedelijkheid betreft, met dien staat der Unie te vergelijken. Hoewel niet zoo veel rijkdommen bezittende als te New-York zijn opgehoopt, wordt er bijkans geen armoede gevonden; het onderwijs is algemeen en de bij de bevolking heerschende toon beschaafd, achtenswaardig en vrijgevig. Massachusets mag als de vertegenwoordiger der uiterste fraktiën van de politiek in het noorden beschouwd worden; ook de sympathie, die voor Brown in dat deel van het land het meest is geopenbaard, zal van lieverlede eenigzins verkoelen tot eindelijk de algemeene opinie in de vrije staten geheel ten gunste zijner beulen overgaat. In zoo verre het noorden voor de afschaffing is, mag Massachusetts voor de type van het noorden worden gehouden. Welke is nu de zedeleer die wij uit deze geschiedenis trekken kunnen? Het eerste wat in 't oog valt is dat het noorden niet eerder iets deed, dan tot Browns teregtstelling en toen begon te redeneren. Dit geeft waarlijk een niet zeer hoog denkbeeld van den ijver en de geestkracht van het noorden. Als men overweegt dat de inwoners van Boston vooraf een groote *meeting* organizeerden, redenaars opriepen en zitplaatsen bespraken, inskriptiën voor den dag gereed maakten, waarop Brown den dood moest ondergaan, en dat, toen de telegraaf het berigt van de werkelijke teregtstelling bragt, de inwoners de vergaderzaal binnen stormden waar hoogdravende redevoeringen werden gehouden, die een indruk maakten alsof een onverwachte misdaad hun de haren te berge deed rijzen, dan verkrijgt deze treurige geschiedenis een soort van belagchelijken tint. Dit, wat zekere Huggenson op een *meeting* te Worcester in Massachusets zeide, was zeer gepast: »Wij doen niets dan praten en rigten John Brown een gedenkzuil van woorden op. De stand, dien wij van avond innemen, is voorwaar niet zeer verheven."

De *Times* besluit volgenderwijs zijn artikel: »De Virginische overheid had Browns leven kunnen ontzien, indien men niet in de aangrenzende vrije Staten openlijk er op gepocht had dat een leger van abolitionisten, zelfs wanneer hij bereids den strop om den hals had, hem zou redden. De goeverneur Wise was gewaarschuwd Brown niet te laten ophangen, want dat een leger van 5000 man uit de vrije Staten Virginië zoude binnenrukken, dat men een ernstigen opstand der Negers zou organizeren, enz. enz. enz. Kortom, een opgewonden menigte in het Noorden wierp het geheele Zuiden den handschoen toe, en besliste daardoor Browns lot. De Virginiërs hingen den ongelukkigen ouden man op, zonder dat de vrijheidshelden een hand verroerden, en toen het treurspel was geëindigd gaven zij zich aan nuttelooze deklamatiën over. Het gevolg hiervan zal zijn dat het Zuiden grootelijks versterkt zal worden door die weifelende menigte, welke in alle landen tusschen twee uitersten dobbert. Wat ook de toekomst van het negergeslacht zijn moge, iemand die zijn gezond verstand bezit kan 't zich niet voorstellen dat hunne vrijmaking zal verkregen worden door hen aan te hitsen de planters te vermoorden en blanke vrouwen te verkrachten, en wanneer iemand er toe besluit zich aan de spits zulk eener vrijmaking te stellen, dan moet hij zich op zijn lot voorbereiden, een lot 't welk verstandige lieden niet met de martelkroon zullen vereeren."

— Blondin, de held van den Niagara, die men voorlang in het rijk der dooden waande, is te New-York aangekomen. Hij zelf heeft zich in het bureau van den *Courrier des Etats-Unis*, volgens de verklaring van dat Amerikaansch dagblad, vertoond.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 21 Dec. De *Neue Preuss. Zeit.* bespreekt het gerucht, dat in sommige bladen gevonden werd nopens den vermoedelijken afstand des Keizers van Oostenrijk. Dat gerucht zou den Keizer ter oore zijn gekomen en Z. M daarover in de tegenwoordigheid der Keizerin en van zijn zoon den Kroonprins gesproken hebben. Bij die gelegenheid nam hij den kleine op zijn schouder en der Keizerin zijn arm gevende, trad hij glimlagchend voor een spiegel, en vroeg den in de zaal aanwezenden: »Spreekt, mijne heeren, heb ik het voorkomen van een gepensionneerde?"

— De *Presse* heeft andermaal een waarschuwing gekregen.

— Voor de regtbank te Frankfort verscheen dezer dagen een 19jarige Franschman, zeeofficier, van voorname familie, als beschuldigd van diefstal. Hij bezat de beste getuigschriften, waaruit bleek hoe hij reeds vele bewijzen van bekwaamheden en dapperheid gegeven had. Twee jaar geleden echter had hij zich te San-Francisco aan het hazardspel verslaafd en in Duitschland reizende te Baden-Baden en Homburg al wat hij bezat verspeeld tengevolge waarvan hij ten laatste er toe gekomen is zich aan misdaden schuldig te maken, welke hem in handen van het geregt bragten. Door het aannemen van verzachtende omstandigheden is hij tot 10 maanden korrektionele gevangenis veroordeeld.

— Het lustslot Frederiksborg van den Koning van Denemarken is verbrand. De Koning, die aan het hoofd der brandspuitgasten stond, poogde ten minste de heerlijke krooningskapel te redden, maar ook deze werd, even als de ridderzaal, een prooi der vlammen. Verscheidene menschen moeten zwaar gekwetst zijn. De oorzaak van den brand is onbekend. Tegen middernacht werd eene brandlucht ontdekt, doch in weerwil van navorschingen geen spoor van brand gevonden. Ten 4 uur brak in de vierde verdieping het vuur uit aan de zijde waar zich op de eerste verdieping de vorstelijke slaapkamer bevindt. De vlammen woedden dadelijk zoo hevig dat de pogingen tot blusschen vruchteloos bleven. In Kopenhagen waren de gemoederen op de tijding der ramp zeer ontsteld, maar met vreugde werd vernomen dat de Koning geen letsel had gekregen.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Dec. België 2½ pc. 56⅛g; 4½ pc. 98¾; Metal. 59g; Nation. 64g; Spanje 1½ pc. 32¼; 3 pc 42½ p.

PARIJS, 21 Dec. Rente kont. 4½ pc. 96.75; in likw. 3 pc. 70.65; Credit mobilier 855.—; Fr.-Oost. Spoorw. 575.—; Russ. Spoorw.-Aktiën 495.—; Spanje 1¾ pc. 33½; 3 pc. 43¼; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.

MADRID, 20 Dec. Spanje 3 pc. 44.15; 1½ pc. 33.85.

LONDEN, 21 Dec. Cons. 95⅝ a ¾; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22⅜ a ⅝; 4½ pc. Peru 91½; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke 16½ a —; 5 pc. Venez. 28½ a ¾; 2½ pc. id. 14½ a 15; 5 pc. Port. 46½ a —; 3 pc. Spanje 45 a 45½; 1½ pc. id. 33⅜ a —; Coupons - a —; Passive — a —; 4½ pc. Russen 100¼ a —; 5 pc. id. 109¾ a —; 2½ pc. Holland 66 a —; 4 pc. id. 100 a —; Illinois Shares 66 a 66½; id. 7 pc. Oblig. 78 a 79; Sardinië 85¼ a —; Ecuador 13 a —.

WEENEN, 21 Dec. Met. 5 pc. 73.75; 2½ pc. —.—; Nat. 80.30; Loten 1854 4 pc. 115; Bank-Aktiën 900; Noord-

Baan-akt. 198; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 214.40; O.-Fr. Spoorw.-akt. 276.80; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—: Wissel op Londen 3/m. 12.32½; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 22.50; Zilver —.

BERLIJN, 21 Dec. Metalliek 5 pc. 59⅛; Nationale 64⅛, Stiegl. 5de serie 95¼; 6de id. 105¼; Rusland 5 pc. 106¼, Nieuwe 3 pc. 64½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17¾, Parijs 78⅞, Hamburg 149¾, Amst. zigt 141¼, 2/m. —, Weenen 79⅝, Petersburg 96¾.

HAMBURG, 21 Dec. Mexikanen 62⅛, Spanje 3 pc. 39¾, 1¾ pc. 31, Rusland 3 pc. 62⅛, 4½ pc. —, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 86¼, Wiss. op Lond. 13.02⅜, Amst. 35.80, Diskonto —.

FRANKFORT, 21 Dec. Metalliek 5 pc. 57; Nation. 62, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 41¾, 1½ pc. 32; Bankakt. —, Wissel op Londen 116¼, Weenen 93¼, Parijs —, Diskonto —.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55⅝	2/m. Livorno	ƒ 38¼
Zigt 〃	〃 55¾	〃 Napels	〃 78½
2/m. Bordeaux	〃 55⅛	3/m. Petersburg	〃 168
½/m. 〃	〃 55½	6/w. Weenen	〃 92½
3/m. Madrid	〃 240	〃 Augsburg	〃 99
〃 Cadix	〃 241	〃 Frankfort	〃 99¾
〃 Sevilië	〃 238	2/m. Hamburg	〃 35
〃 Bilbao	〃 238	Zigt 〃	〃 35 3/16
〃 Lissabon	〃 40⅜	2/m. Londen	〃 11.65
〃 Porto	〃 40¼	Zigt 〃	〃 11.60
2/m. Genua	〃 45½	Rotterdam	〃 ¼

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	21 DEC.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 〃		〃		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63½	〃	63 9/16	63½
Dito Dito	3 〃	75¾	〃		
Dito Dito	4 〃	97 13/16	〃	97⅞	97⅞
Oost-Ind. Leening	4 〃	96¾	〃		
Amortisatie-Syndikaat	3½ 〃		〃		
Handel-Maatsch. op rescontre		125½	〃		
Aand. Holl. Spoorweg			〃		
Leening idem	4½ 〃	99	〃	99½	99
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ 〃	100¾	〃		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ 〃		〃		
Dito *Rothschild*	2½ 〃		〃		
Frankrijk, Certifikaten	3 〃		〃		
Spanje, Obligatiën	1¾ 〃	32½	〃	32 9/16	32½
Dito	3 〃	43⅝	〃	43¾	
Dito Binnenlandsche	3 〃	41⅞	〃		
Amortisable Schuld		10⅝	〃		
Bewijzen Coupons			〃		
Portugal, Obligatiën	3 〃	44	〃		
Dito 1856/1859	3 〃	42 7/16	〃		
Uitgestelde			〃		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 〃	103⅞	〃		
Dito bij idem 1828/1829	5 〃	102¼	〃		
Cert. bij idem 1831/1833	5 〃	85¼	〃		
Dito bij idem 1840	4 〃	81	〃	81 1/16	
Dito bij *Stieglitz*	4 〃		〃		
Dito Nieuwe	4 〃		〃		
Dito 5de Serie	5 〃	90 7/16	〃	90½	
Dito 1855, 6de Serie	5 〃	99½	〃	99⅝	99½
Dito Adm. te Hamburg	5 〃	89½	〃		
Dito dito te Londen	5 〃		〃		
Dito dito dito	4½ 〃		〃		
Dito dito dito	3 〃	64 1/16	〃		
Inschrijv. in Assignatiën	6 〃		〃		
Certifikaten van dito	6 〃	61⅞	〃		
Spoorweg Aktiën	5 〃	68	〃		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		160	〃		
Obligatiën	4 pCt.	78⅞	〃		
Pruissen, Oblig.	4½ 〃		〃		
Dito 1859	5 〃		〃		
Aandeelen 1854	3½ 〃		〃		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 〃	65¼	〃		
Dito dito	4 〃		〃		
Dito Metalliek	5 〃	54¾	〃	55⅜	55⅜
Dito dito	2½ 〃	29 7/16	〃	29 9/16	29½
Dito Rente Amsterdam	5 〃	74	〃	74⅛	
Dito Nationale 1854	5 〃	59¾	〃	60 5/16	60⅛
Weener Bankaktiën	ƒ	838	〃	839	
Dito Aand. fl. 250, 1839	〃	292	〃		
Dito dito 〃 250, 1854	4 pCt.	278½	〃		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		53¾	〃		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 〃	98	〃		
Dito bij *Rotschild*	5 〃		〃		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 〃		〃		
Dito	3 〃		〃		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 〃		〃		
Dito 1839 van £ 100	5 〃		〃		
Dito 1843 〃 〃 100	5 〃		〃		
Dito 1852	4½ 〃		〃		
Dito 1858	4½ 〃	91¾	〃		
Sardinië	5 〃		〃		
Peru, Geldl. 1854	4½ 〃	87⅜	〃		
Dito te Parijs	〃		〃		
Ecuador, Oblig. 1855	1 〃	12½	〃		
Venezuela, Obligatien	3 〃	26¾	〃		
Dito	1½ 〃	14	〃		
Grenada, Obligatiën	4 〃	15 15/16	〃		
Dito Uitgestelde		4 13/16	〃		
Mexiko, Obligatien	3 〃	20 7/16	〃	20½	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	〃		〃		
Dito dito Lr. B	〃	101	〃		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		〃		
Illinois Spoorw. Aandeelen			〃		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81½	〃		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 〃	57	〃	57½	
[illegible]	5 〃		〃		
[illegible] Geldl. 1825	5 〃		〃		

Handel-Maatschappij kontant ——, dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgef. 222¾, 23½, 23; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. 123¼.

Nationale fondsen onveranderd. Oostenrijksche aanvankelijk tot eenige verdere achteruitgang geneigd, hebben zich later eenigermate hersteld, en Spaansche vast. Naar Mexiko eenige vraag en hooger te plaatsen. Overigens geen verandering.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 22 December tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63⅝; Aand. Handel-Maatsch. ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. 41⅞; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103¾, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie —, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 54⅜, dito 2½ pc. 29⅛, dito Rente Amst. 5 pc. 74, dito Nationale 1854 5 pc. 59 1/16.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 21 Dec.

Tarwe zonder handel.

Rogge dadelijk niets omgegaan, op levering onveranderd: in April ƒ198, 199; Mei ƒ200, 199; Julij ƒ202, 201; Pruiss. op Junij ƒ205.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 63½; in Sept. en Okt. ek. 67½ ℒ. *Raapolie* op 6/w. ƒ37½; Vliegend ƒ36¼; in de stad ƒ38¼; in Mei ek. ƒ37⅜ a ¼; Sept., Okt., Nov. en Dec. ƒ38½. *Lijnolie* op 6/w. ƒ31¼; Vliegend ƒ30; in Maart ek. ƒ30½; April ƒ30¾; Mei ƒ31. *Hennepolie* op 6/w. ƒ37½; Vliegend ƒ36¼.

SCHIEDAM, 21 Dec. Rogge. Verkocht: 143/2 ℛ Pernau ƒ210 3,m. — Spoeling ƒ0,80 per ketel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 December.

BEVALLEN (19 Dec.): A. E. Meursing, geb. Schweeke, D.

OVERLEDEN (16 Dec.): J. C. Bolten, 72 j. - J. Helt, 58 j. — (17 Dec.): T. F. A. M. van Ebbing, 15 m. — (18 Dec.): Vrouwe A. M. Rendorp, douairière Jhr. Mr. W. J. Backer.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 21 Dec. Hopkins, John & Charles, Rochester — 22 Dec. Hofkamp, Emma, en Lion, (st.), beide Londen.

Voor de *ongelukkige Weduwe.* Van v. d. P. pr. ƒ2.50.

Advertentiën.

(2125) De jongste onzer lievelingen THEODORUS FRANCISCUS AUGUSTINUS MARIA, overleed heden tot onze innige droefheid. Slechts vijftien maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.

AMSTERDAM, 17 December 1859. A. A. VAN EBBING. W. D. VAN EBBING, geb. JANSSEN.

(2126) Heden nacht den 18 December, over[leed] mijne Behuwdzuster PETRONELLA DE KORT, [we]duwe van HENRICUS DEEKENS, na bijtijds de Heilige Sacramenten te zijn toegerust.

LISSE, 22 December 1859. J. H. DEEKENS, Past[oor].

(2133) In Zuid-Holland bestaat gelegenheid [voor] **Iemand** van de R. C. Godsdienst, tot overnem[ing] op billijke voorwaarden, van eene in volle werk[ing] zijnde **Genees-, Heel- en Verloskundige Za[ak]** die nog voor aanmerkelijke uitbreiding vatbaar is. [Ge]clinerende vervoege zich met *franco* brieven onder [letter] Q. bij den Uitgever dezer Courant.

(2134) Bij Gebr. J. EN H. VAN LANGENHUYSEN, 's Gravenhagen, is verschenen en verkrijgbaar gesteld

HET KERKELIJK JAAR,

DOOR

P. VAN DER PLOEG, Pr.

Een boekdeel in royaal 8vo XIV en 296 bladz.

Prijs ƒ2.90.

En wordt van denzelfden schrijver met succes gedebiteerd

Godvruchtige Overwegingen en Gebed[en]

van den Eerw. TH. VAN KEMPEN, Priester regul[ier] Kanunnik van den H. Augustinus. Uit het La[tijn] vertaald.

Prijs gebrocheerd ƒ1.30. In linnen band met ver[]gulde stempels ƒ1.70, in prachtband rijk verguld [op] zwaar papier ƒ6.—.

Bij den Boekhandel. C. L. VAN LANGENHUYSE[N] verschijnt eerstdaags:

DE

OPENBARE VERSTANDELIJKE MAATSCHAPPIJ

DOOR DE

KATHOLIEKE LEER GESTICHT.

DOOR

H. D. LACORDAIRE,

Lid van de orde der Predikheeren.

MET EENE VOORREDE

VAN

A. FRENTROP,

R. K. Priester te 's Gravenhage.

Prijs 25 Cents.

Is van de pers gekomen:

DE ONSCHENDBAARHEID

VAN DEN

KERKELIJKEN STAAT

door

S. v. d. A., R. K. Pr.

Prijs 35 Cents.

Bij het schoone dorp Hillegom, Provincie Zuid-Holland, dat om de ligging zeer gezond, door heerlij[ke] wandelingen omgeven en zeer aangenaam gelegen is aan den straatweg tusschen Haarlem en Leiden, ni[et] ver van den IJzeren Weg, waar alle treinen stilhouden, aan het station Veenenburg — waar men ook altoo[s] goed rijtuig vindt — is eene zeer nette en doelmatige **Inrigting van Opvoeding en Onderwi[js] voor jeugdige Meisjes,** onder de zorgzame leiding der Zusters van O. L. V. — van Amersfoort. — Het getal der Jonge Jufvrouwen zal niet grooter zijn dan 10 a 12, en het voordeel dat dit klein getal, e[n] de nagenoeg gelijken leeftijd der Pensionairen, voor het onderwijs en de vorming biedt, zal men gemakkel[ijk] opmerken.

Het kostgeld zal de ronde som van ƒ200 bedragen, zonder eenige bijkomende gelden. Voor het ge[val] dat twee zusjes te zamen komen, is dat kostgeld minder.

De Prospectus, of nadere informatie verlangende, gelieve men zich te adresseren aan de Directie of a[an] den Eerw. Heer Pastoor. (2119)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.